

РІШЕННЯ
Всеукраїнського круглого столу
«Скасування Земельного кодексу України як рудименту радянського
земельного права: перспективи та проблеми»

11 лютого 2016 року

м. Київ

Учасники Круглого столу, заслухавши доповіді учасників та обговоривши подальшу доцільність існування та перспектив Земельного кодексу України як спеціального кодифікуючого нормативно-правового акту, відзначають, що за період незалежності України діє вже третя редакція Кодексу, який успадкував значну кількість норм радянського земельного законодавства, проте так і не став повноцінним кодифікуючим актом і, натомість, земельне законодавство продовжує розвиватися шляхом розширення масиву спеціальних законів, які регулюють різноманітні аспекти використання та охорони земель, а також управління у цій сфері. Існує значна потреба у розширенні фахової дискусії, під час якої мають обговорюватися не лише теоретичні аспекти правової доктрини України, але і правозастосовна практика.

За результатами обговорення учасники Круглого столу вважають за необхідне відзначити наступне:

1. Основною причиною наявності значної кількості внутрішньогалузевих колізій у земельному законодавстві України є низький ступень його систематизації. Зменшення ступеню колізійності чинного земельного законодавства України шляхом кодифікації можна здійснювати за наявності необхідних передумов: відносної стабільності законодавства та відносно усталеної практики його застосування. Попри наявність значної кількості недоліків та бланкетних норм у Земельному кодексі України, на даному етапі розвитку правової системи України його скасування може розглядатися як передчасне.

2. В основу подальшого удосконалення земельного законодавства мають бути покладені такі принципові положення: (1) відхід від традиційного для радянського земельного права “тотального” поділу земель на категорії і підвищення натомість ролі планування територій, (2) підвищення ефективності використання та розпорядження землями державної власності шляхом децентралізації функцій із розподілу та перерозподілу цих земель, (3) реформування засад здійснення землеустрою шляхом створення уніфікованої землевпорядної процедури, яка дозволить здійснювати землеустрій у т.ч. і примусово з метою усунення недоліків у структурі землекористування, (4) гармонізація земельного законодавства із законодавством ЄС.

3. Існує доцільність чіткого розмежування сфер регулювання земельного та цивільного законодавства. До регулювання майнових земельних відносин у актах земельного законодавства слід вдаватися лише у тих випадках, коли існує потреба у встановленні спеціальних правил, обумовлених специфікою землі (земельної ділянки) як об'єкта права. Специфіка господарських відносин не виправдовує встановлення у ньому спеціальних правил щодо регулювання земельних відносин у сфері господарювання, тому земельно-правові норми повинні бути виключені із господарського законодавства.

4. Необхідно усунути колізії між державно-процесуальним та земельним законодавством шляхом виключення конкретних норм про повноваження органів місцевого самоврядування та державної влади із державного процесуального законодавства. Натомість, слід уникати вміщення у земельному законодавстві положень, що визначають процесуальні (процедурні) питання діяльності органів місцевого самоврядування та державної влади.

5. Очевидним, але важко здійснюваним “рецептом” попередження та усунення недоліків Земельного кодексу України є підвищення якості нормопроектної роботи на усіх рівнях. Це може бути здійснено шляхом чіткого перспективного планування нормопроектної роботи, залучення до проектування кваліфікованих кадрів тощо.

**Заступник Голови оргкомітету,
кандидат економічних наук, доцент**

Т.О. Євсюков

**Відповідальний секретар,
кандидат економічних наук, доцент**

Л.А. Гунько